

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24CoP/74/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8324201823
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 10. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Har Tzvi
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8324201823.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Elišky Har Tzvi a členov senátu JUDr. Moniky Tobiašovej a JUDr. Antónie Kandravej v právnej veci maloletého: C. C., nar. XX.X.XXXX, bytom u matky, zast. kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Y., pracovisko D. za účasti rodičov: C. C., nar. XX.X.XXXX, bytom E. J., D. XXXX/X, zast.: Advokátska kancelária LEGALION s.r.o., Hviezdoslavova 309/1, Senica a W.. T. O., nar. X.X.XXXX, bytom K. XXXX/XX, D. o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Humenné č. k. 10P/140/2024-19 zo dňa 24.07.2024, takto

rozhodol:

Potvrďuje uznesenie.

odôvodnenie:

1. Otec sa podaným návrhom domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd upravil styk otca s maloletým C. C., nar. XX.X.XXXX počas letných prázdnin v kalendárnom roku 2024, počas vianočných sviatkov a počas veľkonočných sviatkov.

2. Okresný súd Humenné ako súd prvej inštancie napadnutým uznesením rozhodol tak, že cit.:

„I. Súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia doručený súdu dňa 4.7.2024 zamietla.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.“

3. Proti tomuto uzneseniu v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie otec maloletého. Navrhol napadnuté uznesenie zmeniť a rozhodnúť v súlade s jeho odvolacím návrhom.

4. K odvolaniu otca sa vyjadril kolízny opatrovník maloletého. Poukázal na skutočnosť, že vo veci samej bol súdu prvej inštancie predložený vypracovaný znalecký posudok s tým, že súdne pojednávanie je vytýčené na 15.10.2024.

5. Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle ust. § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), v spojení s ust. § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), preskúmal napadnuté rozhodnutie podľa zásad uvedených v § 62 a nasl. CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario, pričom dospel k záveru, že odvolanie otca maloletého nie je dôvodné.

6. Podľa § 387 ods. 1, 2 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

7. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa Civilného mimosporového poriadku.

8. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (CSP), ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

11. Podľa § 24 ods. 5 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

12. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

13. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

14. Podľa čl. 5 Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú.

15. Z priebehu jednotlivých udalostí v rodine je zrejmé, že rodičia mal. C. nežijú v spoločnej domácnosti, vzťah medzi rodičmi maloletého je hlboko narušený a rozvrátený, rodičia majú problém spolu komunikovať. Z predchádzajúcich konaní týkajúcich sa mal. dieťaťa ma tunajší súd vedomosť o tom, že otec maloletého, napriek dohode neodovzdal maloletého matke v dohodnutom čase, pričom tieto dohody nedodržiava opakovane a táto nepravidelnosť a neistota vplývala negatívne ako na maloletého, tak na matku maloletého.

16. Výkon rodičovských práv a povinností je upravený uznesením Okresného súdu Humenné č. k. 10P/253/2023-36 zo dňa 17.08.2023 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4CoP/106/2023 zo dňa 17.08.2023 tak, že cit.:

„I. Súd neodkladným opatrením nariaďuje otcovi maloletého C. C., nar. XX.XX.XXXX, aby odovzdal maloletého C. C., nar. XX.XX.XXXX, do starostlivosti matky maloletého W.. T. O., nar. XX.XX.XXXX, v mieste trvalého pobytu matky maloletého.

II. Súd zveruje maloletého C. C., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky W.. T. O., nar. XX.XX.XXXX, do rozhodnutia vo veci samej vedenej na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 10P/155/2023.“

17. Potom, čo bol mal. C. vyššie citovaným neodkladným opatrením zverený do osobnej starostlivosti matky, ktorá mu zabezpečovala plnú starostlivosť vo svojom bydlisku, styk otca s mal. C. sa istý čas nerealizoval v dôsledku konfliktného priebehu odovzdania dieťaťa pri ostatnom stretnutí. Je bez pochyb,

že rozhodnutím súdu o zverení dieťaťa len jednému z rodičov zostávajú zachované všetky rodičovské práva a povinnosti aj tomu, komu dieťa nie je zverené do osobnej starostlivosti. Nemôže byť takýto rodič vylúčený zo sústavného výchovného pôsobenia na dieťa, a preto jedným z prostriedkov k zabezpečeniu aspoň čiastočnej spoluúčasti tohto rodiča na výchove maloletého dieťa je osobný styk rodiča s maloletým dieťaťom a nevyhnutná je potreba, aby rodičovský vzťah bol udržiavaný, citové puto udržiavané a upevňované. Otec má záujem o maloletého syna, preukázal existenciu citového vzťahu k svojmu synovi, podieľal sa na zabezpečovaní jeho starostlivosti v jeho útlom veku, resp. túto sám zabezpečoval v období neprítomnosti matky. Vyjadrenia matky o nespôsobilosti otca starať sa o maloletého ostávali v rovine jej tvrdení. Z uvedeného dôvodu tunajší súd uznesením sp. zn. 4CoPno/5/2023 zo dňa 02.11.2023 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým upravil styk otca s mal. C. nasledovne:

„I. Otec je oprávnený a povinný sa stretávať s maloletým C. od každej prvej soboty v kalendárnom mesiaci od 14.00 hod. do nasledujúcej soboty v tomto kalendárnom mesiaci do 19.00 hod.

II. Otec je povinný v stanovenom čase prevziať a odovzdať mal. dieťa matke v bydlisku matky maloletého. Matka je povinná maloletého C. na stretnutie s otcom pripraviť a v určený čas ho odovzdať a prevziať od otca v mieste jej bydliska.

III. Nariadené neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 10P/155/2023.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.“

18. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností dbá o to, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Podľa čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkolvek činnosti týkajúcej sa detí, či už je uskutočňovaná verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Zároveň však, čl. 9 ods. 3 tohto dohovoru predpokladá, že štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, uznávajú právo dieťaťa oddeleného od jedného alebo oboch rodičov udržiavať pravidelné kontakty s oboma rodičmi, ibaže by to bolo v rozpore so záujmami dieťaťa. Znamená to potom, že pokiaľ by styk s rodičom negatívne vplýval na záujmy dieťaťa alebo by tu existovala odôvodnená obava z takéhoto negatívneho vplyvu, súd po tomto zistení obligatórne styk maloletého dieťaťa s rodičom obmedzí alebo ho aj zakáže.

19. Keďže neodkladné opatrenie je možné nariadiť aj v prípadoch týkajúcich sa starostlivosti o maloleté deti za predpokladu, že pomery maloletého je nevyhnutné upraviť bezodkladne, odvolací súd skúmal aj záujem mal. detí na nariadení navrhovaného neodkladného opatrenia, ktorý bude daný predovšetkým vtedy, ak tento záujem maloletého bude narušený alebo ohrozený v prípade absencie bezodkladnej úpravy jeho pomerov. Účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých je poskytnutie aj preventívnej ochrany ich právam a záujmom ešte pred ich porušením či ohrozením.

20. Je potrebné poznamenať, že nariadenie predbežného opatrenia (neodkladného opatrenia) je dôvodné iba za situácie, ak je potrebné bezodkladne vyriešiť situáciu, v akej sa maloleté dieťa ocitlo (porov. uznesenie Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I ÚS. 347/06).

21. Po zvážení všetkých rozhodujúcich skutočností dospel odvolací súd k záveru, že skutočnosti, na ktoré poukazuje otec maloletého v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia ako aj v odvolaní neodôvodňujú nariadenie neodkladného opatrenia v znení v akom sa ho domáha otec maloletého. Otec má styk s mal. C. upravený rozhodnutím súdu, ktoré je právoplatné a vykonateľné. V konaní vo veci samej vedenej na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 10P/155/2023, ktorého predmetom je úprava rodičovských práv a povinností k mal. C., bol súdu prvej inštancie predložený znalecký posudok vypracovaný znalkyňou C.. X. D., PhD., znalkyňou z odboru Zdravotníctvo a farmácia, odvetvie Neurológia, Pediatria, je teda predpoklad, že prvoinštančný súd meritórne rozhodne v blízkej budúcnosti, zohľadňujúc závery vyplývajúce nielen zo znaleckého dokazovania, ale aj z celého dokazovania vykonaného vo veci samej. Súd prvej inštancie v danej veci vytýčil pojednávanie na 15.10.2024.

22. Odvolací súd pripomína, že v rámci konania o nekladnom opatrení súd nemá priestor na vykonávanie rozsiahleho dokazovania ako je tomu vo veci samej. Nariadenie neodkladného opatrenia má dočasný

(predbežný) charakter. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. V dôsledku toho sa tu nezisťujú všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia. Skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi. Zákon z tohto dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení mal súd vykonávať dokazovanie (§ 185 a nasl. CSP). Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie, aspoň osvedčené. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/149/2010 z 5.8.2010).

23. Odvolací súd opätovne zdôrazňuje, že styk otca s mal. C. je dočasne upravený neodkladným opatrením, ktorý však nemá suplovať plnohodnotný kontakt otca s mal. dieťaťom, ale slúži len na zachovanie a postupné prehĺbovanie vzťahovej väzby medzi otcom a mal. dcérou. Otec maloletého sa dožaduje úpravy prázdnin (zimných, letných, veľkonočných) prostredníctvom inštitútu neodkladného opatrenia. Za takýchto okolností podľa odvolacieho súdu nemožno dospieť k záveru, že by pomery mal. C. bolo potrebné bezodkladne upraviť, otec neosvedčil naliehavosť, ktorá by vyžadovala okamžitú ingerenciu súdu vo vzťahu k mal. C., najmä za situácie, kedy je dôvodné očakávať, že vo veci samej bude v blízkej budúcnosti rozhodnuté o výkone rodičovských práv a povinností k mal. C.. Súčasne odvolací súd opätovne pripomína, že v konaniach starostlivosti súdu o mal. deti je rozhodujúci záujem mal. dieťaťa a nie záujem jeho rodiča.

24. Zhrnúc teda doposiaľ uvedené, odvolací súd sa stotožnil s napadnutým rozhodnutím ako vecne správne ho postupom podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP potvrdil.

25. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Podľa § 376 ods. 1 CMP v spojení s § 370 ods. 1 CMP ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená vyživovacia povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).